

عنوان مقاله:

جستاری در نظریه فهم اجتماعی نصوص با نگرشی بر آرای مغنیه و شهید صدر

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات فقه امامیه، دوره 1400، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

سجاد جنابادی - مدرس حوزه علمیه زاهدان

خلاصه مقاله:

نظریه فهم اجتماعی نصوص، نظریه ای است که در ابتدا محمدجواد مغنیه آن را مطرح نمود و بعد شهید صدر به تبیین و تشریح مبانی آن پرداخت. این نظریه که در ارتباط با تنقیح مناط در فرایند اجتهاد می باشد، برپایه مبانی شریعت، عرف و ظهور سیاقی بنا شده است. این نظریه بر آن است که توجه به مقاصد شریعت و به کارگیری دو عنصر مکان و زمان در فرایند استنباط برخی از احکام شرعی، نوعی تناسب و ارتباط قطعی میان حکم و موضوع بوجود می آورد و ظهوری را برای متن و کلام شارع ایجاد می کند که این ظهور بر اساس اصل عقلائی معتبر خواهد بود. فهم عرفی جدید از موضوع ذکر شده در متن شارع، الغای خصوصیت می کند و این مجال را برای مجتهد به وجود می آورد که به توسعه و تفسیر موضوع بپردازد و به کشف احکام اولیه درباره آن نائل آید. آنچه از این نظریه حاصل می شود این است که روایات و نصوص وارد شده در لسان دین، این توانایی و قابلیت را دارند که پاسخگوی بسیاری از موضوعات نوظهور و جدید باشند و برای موضوعات جدید حکم اولی صادر نمود، بدون این که قیاسی رخ دهد.

کلمات کلیدی:

فهم اجتماعی نصوص، مغنیه، شهید صدر، حجیت ظهور، مناسبت میان حکم و موضوع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1432443>

